

Transitienieuws

april/mei 2023

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM

De koers naar
een nieuwe
pensioenregeling

DNB
Pensioen-
seminar 2023

Besluitvorming
rondom verruimde
toeslagmogelijkheden

Benchmark-
rapportage informatie-
beveiliging 2022

Indiening
invaarbesluit
bij DNB

Sectorbeelden
Uitvraag WTP
Pensioenfondsen

Publicatie
rapportage
overbruggingsplan

DNB om de tafel
met interne
toezichthouders

Topics

Topics Transitienieuws

De koers naar een nieuwe
pensioenregeling

DNB Pensioenseminar 2023

Besluitvorming rondom ver-
ruimde toeslagmogelijkheden

Benchmarkrapportage
informatiebeveiliging 2022

Indiening invaarbesluit
bij DNB

Sectorbeelden Uitvraag
WTP Pensioenfondsen

Publicatie rapportage
overbruggingsplan

DNB om de tafel met
interne toezichthouders

De koers naar een nieuwe pensioenregeling – 12 april 2023

De pensioensector is zich aan het voorbereiden op de toekomstige transitie naar een nieuw pensioenstelsel. In de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel ziet DNB voor elke pensioenuitvoerder vier fasen:

- voorbereiden
- beoordelen definitieve besluitvorming
- monitoren implementatie en
- toezien op de nieuwe regeling.

We hebben een visualisatie gemaakt waarop een zee te zien is met schepen die door een sluis moeten. DNB is de sluiswachter en ziet erop toe dat de schepen veilig door de sluis gaan, oftewel dat pensioenuitvoerders een evenwichtige en beheerste transitie doormaken.

Cindy van Oorschot:

“Op dit moment zitten alle pensioenfondsen in de voorbereidingsfase. Dat houdt in ieder pensioenfonds op zijn eigen tempo naar de sluis vaart, al is er natuurlijk wel een moment dat alle pensioenfondsen moeten zijn ingevaren. En dat is 1 januari 2027. Sommige fondsen maken zich nu al klaar om voor de sluis te gaan liggen (...). En dat is spannend, zowel voor ons als voor de pensioenfondsen. Om die reden is het van belang dat wij elkaar de komende tijd goed blijven opzoeken.”

De koers naar een nieuwe pensioenregeling

DeNederlandscheBank
EUROSISTEEM

Bij De Nederlandsche Bank houden we toezicht op een evenwichtige en beheerste transitie. Daarbij stellen we het belang van alle deelnemers centraal: actief, slapend en gepensioneerd. We handelen rofzuiver, werken zorgvuldig en transparant. We verbeteren onze aanpak continu en letten daarbij op kosten en efficiëntie. Met onze focus op een goed resultaat, houden we werkplezier en nieuwe ontwikkelingen in de gaten. Ook werken we intern en extern samen, en zoeken actief de dialoog op met de sector. Zo dragen we bij aan een houdbaar pensioenstelsel en zorgen we voor duurzame welvaart in Nederland.

In onze aanpak maken we onderscheid tussen vier fasen:

1 Voorbereiden

- Opstellen transitie toezichtpaden
- Risicogebaseerd uitvoeren van pre-beoordelingen
- Risicogebaseerd identificatie en mitigaties van transitierisico's

2 Beoordelen definitieve besluitvorming

- Start met melding tot invaren
- DNB neemt een onderbouwd besluit of het al dan niet een verbod oplegt tot invaren
- DNB toetst risicogebaseerd de besluitvorming van fondsen die niet invaren

3 Monitoren implementatie

- Vinger aan de pols en bijsturen waar nodig
- In uiterst geval terug naar de sluis

4 Toezien op de nieuwe regeling

- De fase na invaren
- Start van regulier toezicht op nieuwe regeling

Recap DNB Pensioenseminar 2023 – 18 april 2023

DNB organiseerde op 4 april het DNB Pensioenseminar 2023; het thema was 'Met oog op de transitie'. De plenaire sessies werden begeleid door Selda van Goor (senior toezichthouder DNB) en Michiel Boswinkel (communicatieadviseur DNB). We geven hierbij graag een recap van hetgeen tijdens het pensioenseminar aan bod kwam.

Voor de opening schoven verschillende gasten aan bij de talkshowtafel:

- **Jan Bernds** (hoofd verzekeren en pensioenen bij AFM)
- **Jochem Dijkmeester** (bestuursvoorzitter bij Pensioenfonds PGB)
- **Annette Mosman** (CEO bij APG)
- **Cindy van Oorschoot** (divisiedirecteur Toezicht Pensioenen bij DNB)
- **Roger Planje** (programmadirecteur pensioenen bij SZW)

Cindy van Oorschoot gaf eerste inzichten uit de laatste WTP-monitoringsvragenlijst van DNB. Uit de antwoorden van pensioenfondsen blijkt dat circa 75% wil invaren, met 2026 als piekjaar. De piek in het aantal te beoordelen implementatieplannen verwacht DNB twee jaar eerder, in 2024. DNB denkt na hoe het beoordelingsproces zo efficiënt en effectief mogelijk ingericht kan worden. Voorbeeld: niet wachten tot er een strik

omheen kan, maar wat af is al in een eerder stadium indienen zodat DNB het kan beoordelen. Volgens haar is een goed samenspel tussen de pensioensector en toezichthouders cruciaal in de komende jaren. "Pensioenfondsen hebben een regiefunctie naar de sociale partners, PUO en toezichthouder voor een beheerste transitie. De eindverantwoordelijkheid ligt ook bij de pensioenfondsen", aldus **Cindy van Oorschoot**.

Roger Planje is positief gestemd dat de Wet toekomst pensioenen door de Eerste Kamer heen komt. Het doel van het nieuwe pensioenstelsel is dat het eerlijke verhaal aan de deelnemers wordt verteld, aldus Roger Planje.

Jan Bernds gaf aan dat het belangrijk is om het deelnemersbelang voor ogen te houden en transparant te zijn over de gevolgen daarvan voor deelnemers. Jochem Dijkmeester voegde hieraan toe dat focus vaak ligt op de deelnemers die vocaal zijn, maar dat er ook deelnemers zijn die we niet horen. Die groep moeten we volgens **Jochem Dijkmeester** niet vergeten.

Annette Mosman had het over de geweldige kansen die er voor fondsen en voor APG als uitvoerder liggen om de communicatie met de deelnemer te verbeteren in het vernieuwde pensioenstelsel. De belangstelling van deelnemers voor de beleggingsresultaten zal ongetwijfeld groeien en de noodzaak voor vermogensbeheerders en pensioenadministratie om intensiever samen te werken ook. Bovendien is en blijft de samenwerking tussen uitvoerder, fonds en toezichthouder daarin van groot belang.

Workshop financiële effecten en evenwichtige belangenafweging tijdens de transitie

Bij deze workshop stond het proces van evenwichtige belangenafweging in het kader van de transitie naar een nieuwe pensioenregeling centraal. Het publiek kon op de dilemma's reageren met groene en rode kaarten.

Bij het bespreken van de dilemma's bleek dat sommige pensioenfondsen verder zijn dan andere.

DNB heeft toegelicht dat er sprake moet zijn van een complete besluitvorming. Dit houdt onder meer in dat pensioenfondsen voor verschillende (economische en financiële) scenario's in kaart moet brengen of in die scenario's nog ingevaren gaat worden. Hierop

sprak een deelnemer uit dat er wel achttien maanden kan liggen tussen het moment van besluiten en het daadwerkelijk invaren en dat er dan ook veel kan gebeuren in die tijd. Zij had de zorg dat er situaties kunnen optreden, zoals een flinke renteverschuiving, die ertoe leiden dat het hele traject opnieuw gedaan zou moeten worden. De workshopbegeleiders gaven hierbij aan dat de onderbouwing en dus ook de uitwerking van verschillende scenario's het meest belangrijk is.

Deze workshop werd verzorgd door **Hans de Boer** (afdelingshoofd bij DNB) en **Rick Hoogendoorn** (toezichthouder bij DNB).

[Klik hier om de slides te downloaden.](#)

1. Workshop risicohouding

Bij de workshop risicohouding stond het proces van de vaststelling en de toetsing van de risicohouding centraal. Daarbij hebben zowel de AFM als DNB een toezichthoudende rol. AFM ziet toe op de eerste fase (risicopreferentieonderzoek) en DNB op de tweede, derde en vierde fase (vastlegging, vertaling naar het beleggingsbeleid en toetsing). Tijdens de workshop risicohouding werden enkele stellingen gepresenteerd. De stelling: 'Het strikt volgordelijk doorlopen van fase 1, 2 en 3 is nodig voor een gedegen besluitvorming' werd met een gemixed eens/oneens beantwoord door het publiek. Een andere stelling met gemixte eens/oneens reacties was 'De heterogeniteit van het deelnemersbestand wordt in voldoende mate ondervangen door het gebruik van 5-jaars cohorten'. Het publiek gaf aan dat er wel degelijk fondsen zijn die naast leeftijds(cohorten) ook onderscheid maken tussen actieve en slapende deelnemers.

Deze workshop werd verzorgd door **Gerben Jorritsma** (toezichthouder bij DNB), **Bart Diris** (beleidsmedewerker bij DNB), **Duncan Keijzer** (toezichthouder bij de AFM) en **Marcel Lever** (beleidsadviseur bij de Pensioenfederatie) en **Omar Abdellaoui** (toezichthouder bij DNB).

[Klik hier om de slides te downloaden.](#)

Leestip: [TRANSITIENIEUWS - Fondsen zijn voortvarend aan de slag gegaan met voorbereidingen om de risicohouding vast te stellen](#)

2. Workshop operationeel transitierisico

Bij deze workshop kwamen de volgende onderwerpen aan bod: operationele wendbaarheid, datakwaliteit en de koppeling tussen pensioenbeheer en vermogensbeheer. Drie vragen stonden bij elk van de onderwerpen centraal: Wat zijn uw belemmeringen om tijdig en beheerst in te varen? Wat heeft u als sector nodig? En specifiek: wat heeft u nog van DNB nodig?

In beide sessies kwamen drie duidelijke punten naar voren:

- Allereerst werd de zorg geuit dat capaciteit een horde is om tijdig en beheerst in te varen. De voorbeelden van pensioenfondsbestuurders gingen hierbij over de juiste mensen intern aan boord krijgen (en houden), maar ook over capaciteit bij uitbestedingspartners, zoals de pensioenuitvoeringsorganisaties.
- Het tweede punt ging daarom nadrukkelijk over de onderlinge samenwerking en het belang van tijdig afstemmen in de sector. Er werden verschillende handreikingen gedaan om meer het gesprek aan te gaan over elkaars wensen, zorgen en om van elkaars successen te leren. Een voorbeeld hierbij was een pensioenfondsbestuurder die uitlegde hoe het (waar mogelijk) naar voren halen van werkzaamheden en afstemmingsmomenten, door te werken met werkhypothesen, voor haar fonds meer comfort en ruimte in de planning gaf.
- Tot slot werd aan DNB meegegeven dat de behoefte bestaat aan meer kaders en guidance vanuit DNB. Ook

werd de wens geuit om in een vroeg stadium stukken in te kunnen leveren.

Deze workshop werd verzorgd door **Sander**

Kuipers, Els Wiggerts, en Allon van der Heijden (allemaal toezichthouder bij DNB).

[Klik hier om de slides te downloaden.](#)

Leestips:

[TRANSITIE NIEUWS - Operationele wendbaarheid en de transitie: het belang van een gestructureerde aanpak](#)
[TRANSITIE NIEUWS - Datakwaliteit, tijdig beginnen cruciaal](#)

3. Workshop inrichting solidariteitsreserve en risicodelingsreserve

Doel van de workshop was om van gedachten te wisselen over mogelijke inrichtingen van de vul- en uitdeelregels van de solidariteits- (solidaire regeling) en de risicodelingsreserve (flexibele regeling) door sociale partners en pensioenfondsen.

Specifieke aandacht ging uit naar de wettelijke kaders, hoe pensioenfondsenbesturen onderbouwen dat de inrichting daaraan voldoet en de toezichtrol van DNB daarbij.

De sessie begon met een inleiding over de wettelijke kaders.

Deze laten ruimte voor verschillende doelstellingen van de reserve en voor verschillende keuzes qua vul- en uitdeelregels.

De discussie spitste zich toe op de onderbouwing van de evenwichtigheid van verschillende inrichtingen. Uit het publiek kwamen vragen als: Wat verstaan we precies onder

“generatie” bij de wettelijke norm “gemiddeld op voorhand stabielere of hogere pensioenen voor alle generaties”?

Conclusie van de workshop was dat door de ruimte voor verschillende doelstellingen en voor verschillende vul- en uitdeelregels nadruk komt te liggen op de kwaliteit van de onderbouwing van de inrichting. Een aanwezige bracht in dat het belangrijk is niet alleen oog te hebben voor de kwantitatieve onderbouwing van evenwichtigheid: de kwalitatieve en kwantitatieve onderbouwing vormen samen één verhaal.

Deze workshop werd verzorgd door **Lennart van**

Andel en Damiaan Chen (beiden toezichthouder bij DNB).

[Klik hier om de slides te downloaden.](#)

4. Workshop governance en besluitvorming in tijden van transitie

Het doel van deze workshop was om de kennis rondom de relevante governance-vereisten op te frissen. Een tweede doel was het delen van inzichten, waarbij nieuwe perspectieven op dilemma's binnen de transitie naar vormen kwamen.

Na een introductie werden enkele stellingen gepresenteerd.

De stelling: 'Mijn bestuur heeft zicht op de uitdagingen in aanloop naar de transitie en wij weten welke kennis en ervaring nodig is' bracht de nodige discussie op gang. Het overgrote deel van de zaal antwoordde zicht te hebben op de transitie, voorbereid te zijn of zich voor te bereiden op de uitdagingen die eraan komen. Een klein gedeelte van de zaal had de uitdagingen nog niet goed in beeld. Uit de zaal klonk

het geluid dat het voor bestuurders de kunst is om om te gaan met onduidelijkheden in onzekere tijden. Hierbij worden er fouten gemaakt, waarbij vallen en opstaan voor gaat komen. Hiernaast werd genoemd dat het soms lastig kan zijn onzekerheden weg te nemen wanneer er een tekort is aan benodigde kennis en kunde in de markt om de transitie in juiste banen te leiden.

Naast deze stelling bracht ook de stelling: In aanloop naar de transitie hebben wij voor de samenstelling van de pensioenfondsorganen primair aandacht voor: expertise, diversiteit en continuïteit, een goede discussie op gang. Uit de zaal klonk het geluid dat al deze aspecten even belangrijk zijn binnen pensioenfondsorganen. Wel vroegen deelnemers zich af wanneer de diversiteit binnen organen goed is. Is dit bij een weerspiegeling van de maatschappij of van de deelnemers? Deze workshop werd verzorgd door **Tim van Ark**, **Marion Gloudemans**, **Stan Topouzis** en **Amar Bahkani** (allemaal toezichthouder bij DNB).

[Klik hier om de slides te downloaden.](#)

Leestip: [TRANSITIE NIEUWS – DNB om de tafel met sleutelfunctiehouders risicobeheer](#)

Workshop communicatieplan en pensioentransitie (verzorgd door de AFM)

In de workshop over toezicht op Transitiecommunicatie legden Anne de Groot en Laura van Steen van de AFM uit waaraan een goed communicatieplan voor de transitie voldoet. Ze gingen dieper in op de belangrijkste zaken uit de voorlopige Leidraad communicatieplan, zoals het bepalen van doelgroepen en doelstellingen, de planning en onderbouwing van specifieke communicatiemomenten en het meten en evalueren van het effect van de ingezette communicatie. Ook hebben ze uitgelegd hoe het inleverproces van het communicatieplan bij de AFM werkt. Belangrijk is dat pensioenuitvoerders hun best doen alle deelnemers te bereiken en mee te nemen in hun transitiecommunicatie – ook de groep die niet of nauwelijks interesse heeft in pensioen. Daarover leefden onder de toehoorders vragen, bleek tijdens de workshop. Het verplichte communicatieplan is één van de terreinen waarop de AFM tijdens de transitie toezicht houdt. Het gedragstoezicht van de AFM wordt op meer terreinen uitgebreid tijdens en na de transitie. De twee AFM-toezichthouders gingen ook kort in op het AFM-toezicht op onder andere keuzebegeleiding, het risicopreferentieonderzoek, opdrachtbevestiging en klachtenafhandeling.

De workshop werd verzorgd door **Anne de Groot** (manager thematisch pensioentoezicht AFM) en **Laura van Steen** (senior pensioentoezichthouder AFM).

Plenaire afsluiting

Selda van Goor en Michiel Boswinkel sloten het pensioenseminar af met een korte recap van hetgeen tijdens de workshops naar voren is gekomen.

Belangrijk om elkaar op te zoeken en samen te werken. Het kader datakwaliteit van de Pensioenfederatie wordt in dit verband als goed voorbeeld genoemd.

- Meer duidelijkheid nodig vanuit DNB in de vorm van guidance bijvoorbeeld. [DNB heeft in december twee toezichthouderregelingen en beleidsuitingen in concept geconsulteerd](#). DNB zal later dit jaar nog een aantal concept-beleidsuitingen consulteren.
- Er is zorg over of er voldoende capaciteit is bij de uitbestedingspartners zoals de pensioenuitvoeringsorganisaties. Piekbelasting wordt dan ook als een reëel risico gezien.
- Het moment van indiening van de stukken bij DNB wordt als spannend ervaren, en dan vooral dat alles in één keer moet en dat DNB er met een stofkam doorheen gaat. DNB is bezig met het inrichten van een proces dat voor iedereen helder is. En DNB denkt ook na over hoe we de beoordeling van onderdelen van het eindproduct naar voren kunnen halen.

Besluitvorming rondom verruimde toeslagmogelijkheden – 21 april 2023

In 2022 heeft een groot aantal pensioenfondsen bij de toeslagverlening gebruik gemaakt van de verruiming die de toeslag-AMvB bood. Deze AMvB gaf pensioenfondsen de mogelijkheid om onder voorwaarden af te wijken van de wettelijke regels voor houdbare toeslagverlening.

DNB heeft risicogebaseerd het besluitvormingsproces bij een aantal pensioenfondsen beoordeeld dat een toeslagbesluit heeft genomen onder toepassing van deze toeslag-AMvB. DNB heeft bij die pensioenfondsen in het onderzoek getoetst of aan een deel van de vereisten van de toeslag-AMvB is voldaan. Ook heeft DNB beoordeeld of er nog aandachtspunten zijn met het oog op het transitie-FTK (vanaf 1 juli 2023 maken de verruimde toeslagregels deel uit van het transitie-FTK).

Observaties bij de besluitvorming toeslag-AMvB

DNB heeft bij de pensioenfondsen betrokken in het onderzoek geen tekortkomingen ten opzichte van een aantal onderzochte eisen uit de toeslag-AMvB geconstateerd.

Enkele zaken uit het onderzoek die ons opvielen zijn:

- In bijna alle gevallen was sprake van een incidenteel besluit. Pensioenfondsen hebben nog geen toeslagbeleid dat ook voor de komende jaren tot aan de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel zal gelden.
- Bij een aantal pensioenfondsen signaleerden sleutelfunctiehouders dat het opstellen van kwantitatieve (risico)maatstaven de besluitvorming ten goede zou kunnen komen. Denk hierbij aan de kans op korting tijdens de transitie-periode en het “doorleven” van risico’s met gebruik van deterministische slechtweer-scenario’s of lage percentielen uit de stochastische scenario’s.
- De betrokkenheid en input van de sleutelfunctiehouders verschilt per pensioenfonds (van “zeer nadrukkelijk” tot “vrijwel geen (zichtbare) input”). De mate waarin onderbouwd en aantoonbaar de input van de sleutelfunctiehouders is gewogen, verschilt per pensioenfonds.
- Bij een besluit om wel of geen toeslag te verlenen dienen pensioenfondsen de belangen van alle deelnemersgroepen op grond van artikel 105 Pw evenwichtig af te wegen. Een aantal pensioenfondsen heeft hiervoor een beleidskader inzake evenwichtigheid, om gestructureerd en navolgbaar beleidsbeslissingen af te wegen.

Aandachtspunten voor toekomstige toeslagbesluiten en voorbereiding op transitie

Het onderzoek naar de toepassing van de toeslag-AMvB bij enkele pensioenfondsen levert ook aandachtspunten op voor de toepassing van het transitie-FTK.

Als pensioenfondsen opteren voor het transitie-FTK en gebruik willen maken van de verruimde mogelijkheden voor toeslagverlening die het transitie-FTK biedt, zullen pensioenfondsen hun toeslagbeleid moeten aanpassen. De kwaliteit van het besluitvormingsproces en de vastlegging hiervan, inclusief betrokkenheid relevante sleutelfunctiehouders en fondsorganen, is van groot belang om te komen tot evenwichtige besluiten.

Ter ondersteuning van de besluitvorming is een gedegen kwantitatieve analyse, met op zijn minst netto profijt, hetgeen verplicht is in het overbruggingsplan, belangrijk. DNB zal hierop toezien bij de beoordeling van het overbruggingsplan.

Uitkomsten onderzoek AFM

AFM heeft recentelijk onderzoek gedaan naar deelnemersinformatie over het gebruik van versoepelde toeslagregels. Het nieuwsbericht hierover vindt u op de [website van AFM](#).

Wilt u het laatste nieuws van DNB direct in uw mail ontvangen? Dat kan met de DNB nieuwsservice (meld u [hier](#) aan). De AFM houdt actief toezicht op pensioenfondsen tijdens de transitie. Via het Transitiebulletin blijft u op de hoogte (meld u [hier](#) aan).

Benchmarkrapportage informatiebeveiliging 2022

– 24 april 2023

DNB heeft onlangs met alle pensioenfondsen, PPI's en PUO's een **benchmarkrapportage Informatiebeveiliging 2022** gedeeld. Middels dit nieuwsbericht delen we het met de hele pensioensector.

Klik [hier](#) om de rapportage te bekijken.

De rapportage bevat de resultaten van onderzoeken die door DNB zijn uitgevoerd op het gebied van informatiebeveiliging en cybersecurity binnen de sector. Door het delen van deze benchmark en analyse stelt DNB de sector in staat om de uitkomsten te reflecteren op de eigen pensioenuitvoering. Deze reflectie is niet alleen nuttig op de huidige omgeving. De transitie van de pensioenuitvoering naar het nieuwe pensioenstelsel vergt immers ook aandacht voor het beheersen van informatiebeveiligings- en cyber risico's. Bijvoorbeeld bij het inrichten en testen van nieuwe IT omgevingen.

De benchmarkrapportage bevat de volgende onderdelen:

- **De benchmark** van de volwassenheid van beheersmaatregelen op het gebied van informatiebeveiliging. Hieruit blijkt dat de volwassenheid van belangrijke beheersmaatregelen regelmatig achterblijft.
- **Analyse van indicatoren** voor informatiebeveiligingsrisico's in uw sector in 2022. Dit kan aanleiding zijn voor instellingen om te sturen op gemaakte afspraken.
- **Toezichtsactiviteiten** van DNB in 2023 op het gebied van informatiebeveiliging, uitbesteding en cybersecurity.
- **Het nieuwsbericht** "DNB ziet cyberdreiging toenemen terwijl basismaatregelen niet altijd op orde zijn", waarin DNB haar waarnemingen in de pensioensector toelicht.

Indiening invaarbesluit bij DNB – 24 april 2023

Invaarbepsluiten moeten ingediend worden bij DNB. Die melding moet elektronisch gedaan worden. DNB ontwikkelt een digitaal meldingsformulier dat in de loop van het tweede kwartaal van 2023 beschikbaar wordt gesteld. Een invaarsjabloon wordt onderdeel van het meldingsformulier.

Het meldingsformulier biedt de mogelijkheid om het implementatieplan en documenten te uploaden die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van het invaarbesluit door DNB. Op basis van de Wet toekomst pensioenen heeft DNB namelijk op onderdelen meer gedetailleerde informatie nodig dan strikt genomen in het implementatieplan zou moeten staan. Voorbeelden hiervan zijn de notulen van het bestuursbesluit tot invaren en het advies van het verantwoordingsorgaan.

Een invaarbesluit kan door DNB in behandeling worden genomen als de aanmelding alle relevante informatie bevat. Om fondsen handvatten te bieden om een complete melding in te kunnen dienen, zal DNB een toelichting bij het formulier publiceren en een invaarsjabloon ontwikkelen dat onderdeel zal uitmaken van het meldingsformulier. Fondsen vullen het invaarsjabloon in als onderdeel van de melding. Deze insteek is vergelijkbaar met de sjablonen die ingevuld worden voor herstelplannen. We beogen

hiermee de fondsen een volledig beeld te geven van alle wettelijk verplichte elementen die een invaarbesluit moet bevatten.

Het invaarsjabloon biedt naast de check of een aanmelding compleet is zowel DNB als de pensioenfondsen de gelegenheid om gezamenlijk tot een efficiënt proces te komen. Zowel de sector als DNB verliest hierdoor geen kostbare tijd aan een potentieel langdurig proces om de compleetheid van het invaardossier vast te stellen. Zonder een sjabloon neemt de kans immers toe dat DNB aanvullende informatie moet opvragen als zaken ontbreken. Als fondsen dan nog moeten starten om deze zaken uit te werken, kunnen de beoogde tijdslijnen van het fonds in het geding komen. DNB zal dit invaarsjabloon medio dit jaar ter consultatie voorleggen aan de pensioensector. Graag nodigen we iedereen uit om bij de consultatie feedback te geven op het invaarsjabloon.

Wilt u het laatste nieuws van DNB direct in uw mail ontvangen? Dat kan met de DNB nieuwsservice (meld u [hier](#) aan). De AFM houdt actief toezicht op pensioenfondsen tijdens de transitie. Via het Transitiebulletin blijft u op de hoogte (meld u [hier](#) aan).

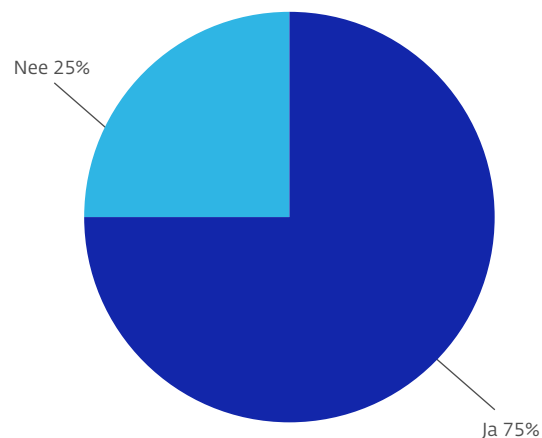

Sectorbeelden Uitvraag WTP Pensioenfondsen – 25 april 2023

Medio februari hebben DNB en AFM de derde WTP-monitoringsvragenlijst gedeeld met pensioenfondsen. In totaal hebben 146 pensioenfondsen de vragenlijst ingevuld. We delen beelden omtrent de intentie tot invaren en liquideren, contractkeuze en het gebruik van het transitie-FTK.

Met de uitvraag wordt inzicht verkregen in de voorbereidingen voor de transitie naar de nieuwe pensioenregeling. DNB gebruikt de inzichten voor het bepalen van (fondsspecifieke) toezichtactiviteiten.

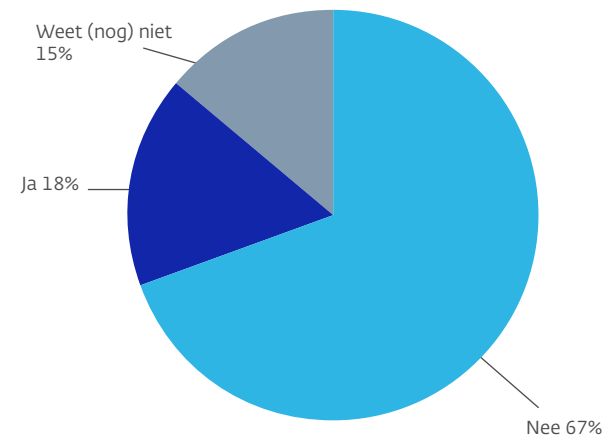
Invaren?

Merendeel van de fondsen is voornemens om in te varen

Driekwart van de pensioenfondsen geeft aan van plan te zijn in te varen naar de nieuwe pensioenregeling. Het grootste deel van deze pensioenfondsen is voornemens om in 2026 in te varen. Een kwart van de pensioenfondsen is niet van plan om in te varen naar de nieuwe pensioenregeling.

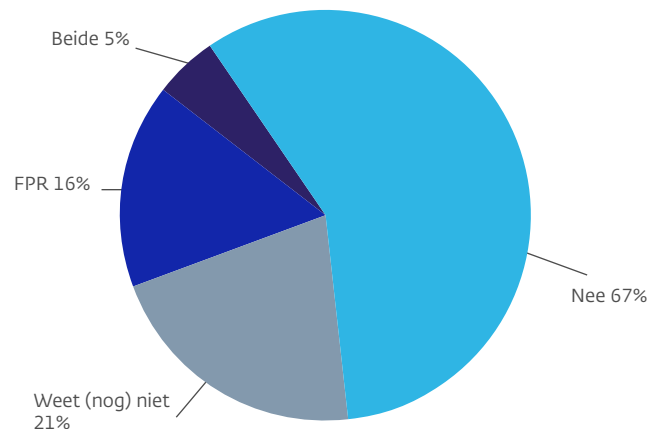
Liquideren?

Een derde van de pensioenfondsen gaat liquideren of overweegt dat

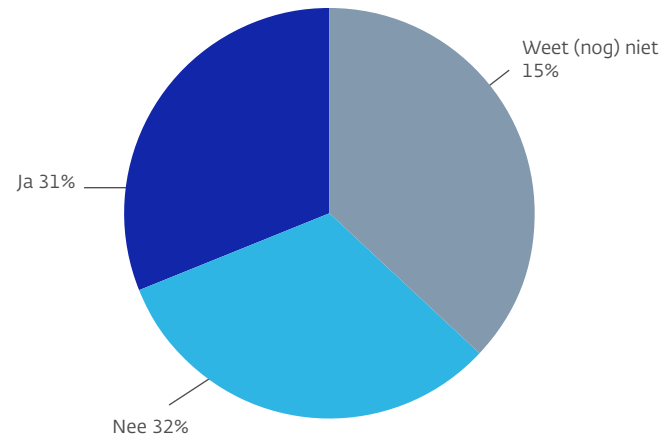
Bijna 20% van de pensioenfondsen geeft aan te willen liquideren. Van deze pensioenfondsen verwachten de meeste fondsen om vóór de transitie te zullen liquideren. Een kleiner deel doet dat naar verwachting na invaardatum. 15% van de pensioenfondsen heeft aangegeven liquidatie van het pensioenfonds nog te overwegen.

Verwachte nieuwe pensioenregeling?

Bij de invarende pensioenfondsen is SPR de meest uit te voeren contractkeuze

Van de pensioenfondsen die gaan invaren zal naar verwachting iets meer dan de helft (56%) een solidaire premieregeling uitvoeren. Een kleiner deel (12%) de flexibele premieregeling. De rest weet het nog niet (21%) of beide contracten (5%).

Gebruik maken t-FTK?

Een derde van de invarende pensioenfondsen wil gebruikmaken van het transitie-FTK

Uit de antwoorden van de invarende pensioenfondsen blijkt dat 31% gebruik wil maken van het transitie-FTK. Een even groot deel geeft aan dat niet te willen. Het overige deel (37%) weet het nog niet.

Wilt u het laatste nieuws van DNB direct in uw mail ontvangen? Dat kan met de DNB nieuwsservice (meld u [hier](#) aan). De AFM houdt actief toezicht op pensioenfondsen tijdens de transitie. Via het Transitiebulletin blijft u op de hoogte (meld u [hier](#) aan).

Publicatie rapportage overbruggingsplan – 28 april 2023

Pensioenfondsen die naar verwachting zullen invaren (waarbij een interne collectieve waardeoverdracht als bedoeld in het voorgestelde artikel 150m van de Pensioenwet plaatsvindt) kunnen ervoor kiezen om dit jaar een overbruggingsplan bij DNB in te dienen.

Pensioenfondsen kunnen de rapportage-set tussen 1 juli en 1 september 2023 bij DNB indienen, mits de Wet toekomst pensioenen op 1 juli 2023 in werking treedt. Klik [hier](#) voor de rapportage-set voor het overbruggingsplan en een toelichting daarbij. Er staat ook in waar u bij eventuele vragen over het overbruggingsplan terecht kunt.

Waaruit bestaat de rapportage-set?

De rapportage-set overbruggingsplan bestaat voor 2023 uit drie onderdelen*:

- een algemene vragenlijst
- een dekkingsgraadsjabloon voor de overbruggingsperiode tot invaren
- een sjabloon waarin netto-profijs uitkomsten worden gerapporteerd met enkele toelichtende vragen

*Een en ander vergelijkbaar met de rapportage-sets bij herstelplannen en haalbaarheidstoetsen.

Hoe moet de rapportage-set worden ingediend?

De rapportage-set moet worden ingediend via [Mijn DNB, Dienst Kwalitatieve Uitvragen](#).

Conceptbeleidsuiting overbruggingsplan

DNB heeft onder andere een conceptbeleidsuiting over het overbruggingsplan opgesteld (klik [hier](#)).

Wilt u het laatste nieuws van DNB direct in uw mail ontvangen? Dat kan met de DNB nieuwsservice (meld u [hier](#) aan). De AFM houdt actief toezicht op pensioenfondsen tijdens de transitie. Via het Transitiebulletin blijft u op de hoogte (meld u [hier](#) aan).

DNB om de tafel met interne toezichthouders – 8 mei 2023

In een rondetafelbijeenkomst op 8 februari hebben we met interne toezichthouders van een tiental pensioenfondsen van gedachten gewisseld over de rollen en taken van intern toezicht tijdens de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Dit hebben wij gedaan omdat interne toezichthouders een belangrijke rol vervullen in een evenwichtige en beheerste transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. We koppelen met dit nieuwsitem de belangrijkste aandachtspunten en inzichten terug.

Tijdens de bijeenkomst stonden de volgende vragen centraal:
Hoe dragen interne toezichthouders bij aan evenwichtige besluitvorming? Wat zijn hierbij de uitdagingen en risico's?
Hoe werken fondsorganen samen in tijden van transitie?
En hoe verhouden extern en intern toezicht zich tot elkaar?

De slides die zijn gebruikt tijdens de rondetafelbijeenkomst kunt u [hier](#) lezen. Deze slides zijn gemaakt voor discussiedoeleinden tijdens de rondetafelbijeenkomst en zijn geen beleidsstandpunten van DNB.

De inhoudelijke discussie tijdens de rondetafelbijeenkomst werd gevoerd langs verschillende aandachtspunten voor fondsorganen gedurende de transitie. Deelnemers konden hierop reflecteren.

De volgende vier onderwerpen zijn van (extra) belang voor fondsorganen tijdens de transitie:

- **Expertise:** binnen alle bepalende, controlerende en adviserende fondsorganen is het van belang dat er voldoende expertise in huis is voor/tijdens de transitie.
- **Continuïteit:** de fondsorganen zijn zo samengesteld dat er altijd relevante expertise geboden kan worden tijdens de geldende besluitvormingsprocessen van de transitie.
- **Diversiteit:** diversiteit in de fondsorganen bevordert de (strategische) besluitvorming in o.a. evenwichtigheid en challenge, ook tijdens de besluiten in de transitie.
- **Connectie:** alle fondsorganen hebben hun eigen rollen, taken en verantwoordelijkheden, maar zij weten elkaar te vinden om het strategisch besluitvormingsproces te versterken.

De bijgevoegde slides bevatten concrete voorbeelden voor hoe intern toezichthouders en besturen dit kunnen bereiken tijdens de transitie.

Interne toezichthouders gaven aan dat de volgende risico's bij hen 'top of mind' zijn:

- Tijdsdruk rondom besluitvorming: sommige pensioenfondsen willen (te) snel, andere pensioenfondsen zitten nog niet in actiemodus.
- Toename afhankelijkheid en schaarste van externe adviseurs en uitvoerders nu iedereen richting zelfde tijdvak beweegt.
- Publiek draagvlak voor de pensioentransitie, aangezien deze over een lange periode plaatsvindt.

De belangrijkste opgedane inzichten uit de rondetafelbijeenkomst over de rol van intern toezicht tijdens de transitie worden hieronder benoemd.

- Aantoonbaarheid besluitvorming staat hoog op prioriteitenlijst bij interne toezichthouders: naast formele vergaderingen worden kennissessies en informele overleggen vaker genotuleerd.
- De balans vinden tussen zittingstermijnen in fondsorganen en het waarborgen van kennis en continuïteit met oog op de transitie is een aandachtspunt.
- De rol van de sleutelfunctie risicobeheer vinden de participanten duidelijk. De deelnemers vinden de rollen van de sleutelfuncties interne audit en actuarieel nog minder duidelijk afgebakend. Sleutelfunctiehouders interne audit lijken zich daarbij in toenemende mate te richten op tussentijdse reviews/ audits op verschillende onderdelen van de transitie (i.p.v. één grote audit achteraf).

- Relaties tussen fondsorganen zijn nu over het algemeen goed, maar interne toezichthouders voorzien intensieve discussies tussen fondsorganen over de kwaliteit en voortgang van implementatie van de transitie. Er zal tijd en aandacht moeten worden ingeruimd voor doorlopende constructieve dialoog tijdens de transitie.

De interactieve discussie tijdens de rondetafelbijeenkomst werd door alle deelnemers (en ook door DNB) als nuttig ervaren. DNB wil in een dergelijke setting met vertegenwoordigers van pensioenfondsen in gesprek blijven gaan.

Wilt u het laatste nieuws van DNB direct in uw mail ontvangen? Dat kan met de DNB nieuwsservice (meld u [hier](#) aan). De AFM houdt actief toezicht op pensioenfondsen tijdens de transitie. Via het Transitiebulletin blijft u op de hoogte (meld u [hier](#) aan).

De Nederlandsche Bank N.V.
Postbus 98, 1000 AB Amsterdam
020 524 91 11
dnb.nl

Volg ons op:

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM